

REPORTATGE

Cristòfol Colom, el cruel

Un estudi revela que el marí va governar el Nou Món d'una manera despòtica amb colons i nadius = L'almirall va ser jutjat i enviat pres a la Península

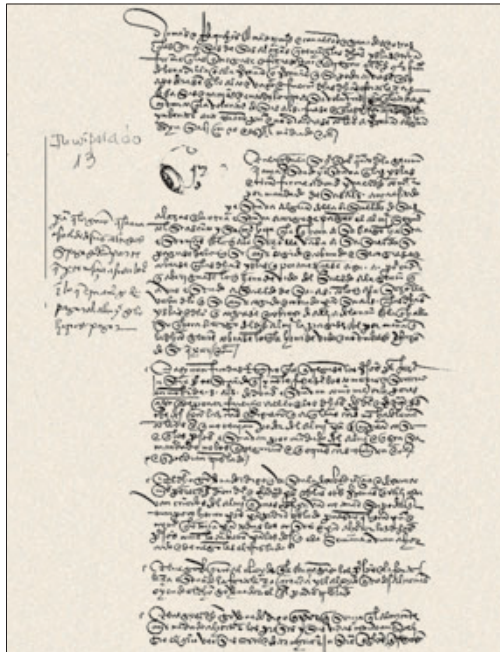
JULIA CAMACHO
SEVILLA

La seva perícia com a navegant ha tapat durant segles la seva verdadera personalitat i els cruentos mètrics que Cristòfol Colom va fer servir per controlar nadius i colons durant el seu govern a les Índies. Ara, un estudi ha rescatat la cara més oculta de l'insigne almirall per mostrar el seu caràcter despòtic, fins i tot amb la seva família, i la seva nul·la capacitat com a gestor.

Dues investigadores del Centre Superior d'Investigacions Científiques (CSIC), Consuelo Varela i Isabel Aguirre, han trobat a l'Arxiu General de Simancas (Valladolid) l'expedient del judici que es va seguir contra el marí per destituir-lo com a virrei i governador de les Índies i portar-lo a Espanya pres i encadenat, juntament amb els seus germans Diego i Bartolomé, l'any 1500. El lligall, de 46 pàgines, va ser escrit pel comandador de l'Orde de Calatrava, Francisco de Bobadilla, seguint un encàrrec dels Reis Catòlics, i confirma les sospites dels historiadors sobre els autèntics motius de la captura.

Intents colpistes

El document original, que apareix recollit a *La caída de Cristóbal Colón. La indagación de Bobadilla* (Ediciones Marcial Pons), inclou l'interrogatori a 23 testimonis –cap d'ells natiu– sobre la gestió de Colom, l'evangelització dels indígenes i fins i tot els seus intents colpistes contra el mateix Bobadilla, nou governador de la regió. Les seves declaracions revelen els germans Colom com «uns tirans que aplicaven justícia sense judicis, que no distribuïen els queviures entre els colons i que no permetien batejar els indígenes per utilitzar-los com a

► La prova ► Un dels papers referents al judici de Colom.

► L'ESTRATAGEMA

No batejava els indígenes per poder utilitzar-los com a esclaus, segons l'informe

► LA INCÒGNITA

A finals d'any es donaran a conèixer els resultats de la investigació sobre el seu origen

esclaus», explica Varela. La seva crueltat queda de manifest fins i tot amb els més pròxims: «El seu concunyat va morir a causa dels turments que Colom li va propinar».

El lligall, que va ser descobert l'any passat, ha hagut de ser transcrit íntegrament perquè «a part de la mala lletra, els copistes sentien les coses però no sabien de què parlaven». No obstant, el seu autèntic valor és la seva perspectiva «ab-

solutament renovadora» dels inicis de la colonització al Nou Món, i això el converteix en el document més important dels apareguts en l'últim segle sobre la vida a la colònia.

«És interessant conèixer detalls d'aquella ciutat de frontera, com de l'Oest americà, que era les Índies, plena de gent perduda al descobrir que la terra promesa no era com els havien assegurat», indica. Així, inclou dades sobre les calamitats per subsistir, l'organització de la vida quotidiana –subhastes, mercats i fins i tot prostíbuls– i els motins produïts. Hi apareixen fins i tot noms de dones, «quan mai abans havien estat esmentades».

La caiguda d'un mite

Per primera vegada, en contra de tots els textos coneguts –escrits per ell mateix o bé pels seus amics–, la historiografia no es mostra favorable al marí. Consuelo Varela és conscient que l'estudi «farà molt de mal. Costa que un mite caigui. Sabiem que no era un àngel, però no ens pensàvem que poguéssim haver estat així. Ara coneixem les bones raons per les quals va ser destituït».

Per una altra part, fins a finals d'any no es donaran a conèixer els resultats de la investigació sobre l'origen del marí, segons va confirmar l'investigador del Laboratori d'Identificació Genètica de la Universitat de Granada (UGR) Miguel Lorente Acosta, donat que encara s'estan recopilant mostres a Itàlia, Portugal, Catalunya i Mallorca. L'estudi tracta de provar la connexió genètica de les restes de Colom que reposen a Sevilla amb famílies d'aquest mateix origen etimològic, com Colombo i Colone (Itàlia) o Colom (Catalunya). =

Cauen 5 llampecs per segon a Catalunya

► A LES 63.000 descàrregues elèctriques produïdes ahir en el conjunt del territori s'hi va afegir que les altes temperatures i una entrada d'aire fred a les capes mitjanes de la troposfera originessin intenses tempestes al Bages, l'Anoia, el Berguedà, el Ripollès i el Solsonès. Rajadell i Súria van tenir les precipitacions més intenses, amb 58,8 i 47,2 litres per metre quadrat, respectivament.

Trobat el cadàver d'una dona degollada

► MARÍA CRISTINA Jiménez Córdoba, que presentava un tall al coll, va ser trobada a la vivenda on residia, al carrer Jean Paul Sarte de Saragosa. Un veí va alertar el 091 per la forta pudor que sortia del pis. El cos de la dona estava en avançat estat de descomposició motiu pel qual, inicialment, es va dubtar sobre la causa de la mort. La dona, de 53 anys, estava separada.

Un conductor homicida, condemnat a 17 anys

► L'AUDIÈNCIA de Barcelona considera que Agustín S. G. és culpable d'homicidi perquè va envair el carril contrari amb la intenció de xocar contra un altre vehicle. El camioner, que es volia suïcidar amb aquesta acció, va causar la mort de l'altre conductor, de 24 anys, i ferides greus a l'acompanyant, el desembre del 2001. El tribunal, en un judici amb jurat, va descartar que anés drogat.

Una nena ferida greu al ser atacada per un peix

► LA MENOR, de set anys, estava ahir banyant-se a la platja de Sant Joan, a Alacant, quan va ser mossegada a la mà esquerra per un peix, segons sembla un depredador denominat tallahams. La menor va haver de ser operada i el seu pronòstic, ahir a la nit, era greu. L'ajuntament va tancar la platja perquè experts en pesca submarina capturessin exemplars d'aquesta espècie.

TALONOTE 2006

• Contiene 5 Talonotes •

GRATIS

incluye

Servicio telefónico de
Orientación Médica y Ocio
Tel. 902 01 03 04

viajesiberia.com 902 108 108

BAL - 001 - MM - Gran Vía Asimo, 23 - Palma de Mallorca

2 PERSONAS
Habitación Doble
1 TALÓN

60€

IVA Incluirlo
Más de un talón en algunas hotelerías

Y si pagas con VISA VIAJES IBERIA
consigue además descuento especial.

Infórmate y solicítala en cualquiera
de nuestras más de 600 oficinas de
Viajes Iberia.

Consulta las condiciones de esta promoción.
Tarjeta sujeta a la aprobación de la Entidad Financiera.